

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
TEISĖS GRUPĖ

IŠVADA

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS APSAUGOS ĮSTATYMO NR. I-2223 1, 6, 8, 19⁴, 31 IR 33 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS ORO APSAUGOS ĮSTATYMO NR. VIII-1392 2, 4, 5, 7, 9, 10, 13 IR 17 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 5¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 242, 268, 286 IR 589 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ (TAP NR. 23-1391) (TAIS NR. 23-8291(2))

2023-10-20 Nr. NV-2570

Vilnius

Įvertinę įstatymų projektų atitiktį Lietuvos Respublikos įstatymams ir teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Įstatymų projektų aiškinamajame rašte turėtų būti objektyviai pagrįstas Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 1, 6, 8, 19⁴, 31 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto (toliau – AAĮ projektas) 1 straipsnio 1 dalyje siūlomos sąvokos „aplinkos apsaugos kontrolė“ apibrėžties poreikis ir tikslingumas bei atskleistas jos santykis su Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo 2 straipsnio 1 dalyje jau apibrėžta sąvoka „aplinkos apsaugos valstybinė kontrolė“. Taip pat turėtų būti pagrįsta, kodėl siūloma atitinkamai keisti Aplinkos apsaugos įstatymą, o ne Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymą. Be to, atsižvelgiant į tai, kad vadovaujantis Viešojo administravimo įstatymo 2 straipsnio 18 ir 20 dalimis, AAĮ projekto 1 straipsnio 1 dalyje nurodytos aplinkos apsaugos kontrolės funkcijos būtų laikomos viešojo administravimo funkcijomis, kurias turėtų vykdyti viešojo administravimo subjektai ir į tai, kad Viešojo administravimo įstatyme nenumatyta, kad viešojo administravimo subjektai galėtų vykdyti *kontrolę*, siūlytina įvertinti galimybę AAĮ projekte vietoje sąvokos „aplinkos apsaugos kontrolė“ apibrėžti ir vartoti sąvoką „aplinkos apsaugos *priežiūra*“.

2. AAĮ projekto 8 straipsnio 1 dalyje po žodžio „išskyrus“ įrašytina „šio įstatymo“.

3. Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos oro apsaugos įstatymo Nr. VIII-1392 2, 4, 5, 7, 9, 10, 13 ir 17 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 5¹ straipsniu įstatymo projekto (toliau – AOAĮ projektas) 1 straipsnyje išdėstyto Aplinkos oro apsaugos įstatymo 2 straipsnio nuostatų:

3.1. Šio straipsnio 1 dalyje išdėstytoje sąvokos apibrėžtyje neturėtų būti vartojamas trumpinys „zona“ (įvestas šio straipsnio 4 dalyje), o 16 dalyje neturėtų būti vartojamas trumpinys „pavojaus slenkstis“ (įvestas šio straipsnio 3 dalyje), nes Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų, patvirtintų teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298 (toliau

– Rekomendacijos), 35 punkte nustatyta, kad terminų apibrėžtyse trumpiniai nevartojami ir neįvedami.

3.2. Siekiant teisinio aiškumo, tikslintina šio straipsnio 3 dalyje išdėstytoje sąvokos apibrėžtyje vartojama formuluotė „atsakingos institucijos“, nurodant atitinkamų institucijų atsakomybės sritį ar jų atsakomybės teisinį pagrindą. Taip pat šioje dalyje turėtų būti apibrėžta, kokių skubių priemonių turėtų imtis šios institucijos.

3.3. Siekiant keičiamo įstatymo nuostatų nuoseklumo ir atsižvelgiant į keičiamo įstatymo paskirtį (žr. 1 straipsnį), šiame straipsnyje, prireikus ir kituose straipsniuose, vietoje sąvokų „tarša“ ir „užterštumas“ turėtų būti nuosekliai vartojamos sąvokos atitinkamai „aplinkos oro tarša“ ir „aplinkos oro užterštumas“, pvz., žr. 13, 15, 19, 20, 21, 24 dalis.

3.4. Pagal Rekomendacijų 35 punkto nuostatą, terminai šiame straipsnyje turėtų būti dėstomi abėcėlės tvarka, todėl šio straipsnio 22 ir 23 dalys turėtų būti sukeistos vietomis.

3.5. Šio straipsnio 25 dalyje po žodžio „Kitos“ įrašytina „šiose“.

4. AOAĮ projekto 2 straipsnyje išdėstyto Aplinkos oro apsaugos įstatymo 4 straipsnio 5 dalyje išdėstyta sąvokos „buitinis taršos šaltinis“ apibrėžtis turėtų būti perkelta į AOAĮ projekto 1 straipsnį.

5. Dėl AOAĮ projekto 3 straipsnyje išdėstyto Aplinkos oro apsaugos įstatymo 5 straipsnio:

5.1. Turėtų būti suderintos šio straipsnio 2 ir 3 dalių nuostatos, nes lieka neaišku, kokį konkrečiai aplinkos oro taršos vertinimą valstybės lygmeniu vykdytų aplinkos ministro įgaliota institucija ir kokį *išsamesnį* aplinkos oro taršos vertinimą valstybės lygmeniu vykdytų Vyriausybės įgaliotos institucijos. Siūlome objektyviai įvertinti, ar to paties objekto vertinimas keliuose institucijose yra tikslingas ir ar šiuo atveju tikslinga numatyti Vyriausybės pareigą tvirtinti vieno iš šių vertinimų tvarką, t. y., ar negalėtų šią tvarką tvirtinti aplinkos ministras ar kita Vyriausybės įgaliota institucija.

5.2. Šio straipsnio 6 dalies 3 ir 4 punktuose vietoje formuluotės „rengia informaciją ir ataskaitas“ siūlome įrašyti „teikia informaciją ir ataskaitas“.

6. Tikslintina AOAĮ projekto 4 straipsnyje išdėstyto Aplinkos oro apsaugos įstatymo 5¹ straipsnio 4 dalis, vietoje mero teisės pavesti savivaldybės administracijai vykdyti konkrečias funkcijas, numatant mero teisę įgalioti šias funkcijas vykdyti administracijos direktoriui, kaip AOAĮ projekto 7 straipsnyje išdėstyto keičiamo įstatymo 10 straipsnio 2 dalyje, nes savivaldybės administracija nėra atskaitinga savivaldybės merui. Vadovaujantis Vietos savivaldos įstatymo 34 straipsnio 1 dalimi, savivaldybės administracijai vadovauja savivaldybės administracijos direktorius. Jis yra įstaigos vadovas. Savivaldybės administracijos direktorius tiesiogiai ir asmeniškai merui atsako už įstatymų, įstatymų įgyvendinamųjų teisės aktų, Vyriausybės,

savivaldybės tarybos, mero sprendimų įgyvendinimą savivaldybės teritorijoje jo kompetencijai priskirtais klausimais.

7. Dėl AOAĮ projekto 7 straipsnyje išdėstyto Aplinkos oro apsaugos įstatymo 10 straipsnio nuostatų:

7.1. Šio straipsnio 4 dalyje kartu su kitomis sprendimo *laikina* apriboti ar uždrausti transporto priemonių eismą sąlygomis turėtų būti nurodytas ir laikotarpis, kuriam laikinai apribojamas ar uždraudžiamas transporto priemonių eismas.

7.2. Tikslintina šio straipsnio 7 dalyje pridėtinės teisinės vertės nesukurianti formuluotė „teisės aktų nustatyta tvarka“, apibrėžiant sritį, kurią reglamentuojantys teisės aktai šiuo atveju minimi.

7.3. Tikslintina šio straipsnio 9 dalyje vartojama neaiški formuluotė „susiję vietos gyventojai“. Taip pat šioje dalyje vietoje žodžių „pirmame punkte“ įrašytina „1 punkte“.

8. AOAĮ projekto 11 straipsnio 5 dalyje vietoje žodžių „straipsniu“ įrašytina „straipsnyje“, o vietoje žodžio „įstatymą“ įrašytina „įstatymo“.

9. Siekiant Aplinkos oro apsaugos įstatymo nuostatų nuoseklumo ir teisinio aiškumo, AOAĮ projekte vartojamos sąvokos turėtų būti suvienodintos, jei jų turinys sutampa, pvz., „valstybės lygmeniu“, „valstybės mastu“ ir „nacionaliniu mastu“; „savivaldybės lygmeniu“ ir „savivaldybės lygiu“; „aplinkos oro kokybės valdymo priemonės“, „aplinkos oro apsaugos priemonės“, „oro taršos mažinimo (valdymo) priemonės“, „aplinkos oro taršos ribojimo ir jos neigiamo poveikio aplinkai ir žmonių sveikatai mažinimo priemonės“, „į aplinkos orą išmetamo teršalų kiekio mažinimo (valdymo) priemonės“; „aplinkos oro kokybės gerinimo priemonės“ ir „priemonės“.

10. Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 242, 268, 286 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto 6 ir 7 straipsniuose tikslintinos nuorodos į Administracinių nusižengimų kodekso straipsnius su novelomis.

11. Įstatymų projektų lyginamieji variantai dėstyti pagal Rekomendacijų 207.2 ir 207.3 papunkčių nuostatas, pvz., žr. AAĮ projekto 1 straipsnio 3 dalį, 6 straipsnį, AOAĮ projekto 11 straipsnio 5 dalį ir kt.

Teisės grupės patarėja

Dalia Petkevičienė

Dalia Petkevičienė, tel. +37052098723; +37066842870, el. p. dalia.petkeviciene@lrv.lt